

26 april 2018, Amsterdam

Geachte ouders aanwezig tijdens het gesprek op donderdag 19 april jl.,

Vorige week donderdag 19 april jl. hebben wij met u een informeel en informatief gesprek gevoerd over uw kinderen die naar uw zeggen ongelukkig zijn met de uitkomst van de Centrale Loting & Matching. Bij dit gesprek was aanwezig een delegatie die een groep van circa 20 kinderen vertegenwoordigt (zie bijlage 1 voor een overzicht), OSVO-lid Jan van Muilekom, ondergetekende en de projectleiding Kernprocedure 1 Peter Diderich en Lieke Kwantes. Ook als toehoorder aanwezig waren Menno van de Koppel van de Amsterdamse Onderwijs Consumenten Organisatie en Esther Sprekeling in de functie van advocaat. Twee van u hebben als woordvoerder opgetreden en een tekst uitgesproken (bijlage 2) met daarin het verzoek, en tevens drie suggesties, voor een passende oplossing voor uw kinderen.

Met deze brief komt OSVO zoals afgesproken schriftelijk terug op de drie suggesties, door u als ouders gedaan voor een oplossing voor uw kinderen, en welke kort samengevat het volgende inhouden:

1. Maatwerk door op de vo-scholen van hoge voorkeur (top 5) twee stoelen bij te plaatsen specifiek voor deze kinderen.
2. Een extra klas voor deze kinderen op één van de vo-scholen die als gemene deler op de voorkeurslijsten voorkomt.
3. Doorrekening van de Centrale Loting & Matching met de inzet van 'de 4% capaciteit'.

Allereerst wordt in deze brief een aantal aspecten van de Kernprocedure uiteengezet ter onderbouwing van de reactie op de drie door u gegeven suggesties voor een passende oplossing, gevolgd door een aanbod..

De Amsterdamse Kernprocedure, overstap van PO naar VO

Elk jaar worden afspraken over het proces van aanmelding en inschrijving op een school voor voortgezet onderwijs vastgelegd in de Amsterdamse Kernprocedure overstap van PO naar VO. De inhoud van de Kernprocedure is afgestemd met alle betrokkenen, waaronder de gemeente Amsterdam en het primair onderwijs, en is tevens uitgebreid besproken met de ouderorganisaties.

Om de verdeling van de beschikbare capaciteit zo eerlijk mogelijk uit te voeren en elke leerling gelijke kansen te bieden, is er de afgelopen jaren veel energie gestoken in een centraal plaatsingssysteem. Het aantal plaatsen in de stad is voor ieder basisschooladvies meer dan voldoende als het gaat om kwaliteit. Allerlei andere aspecten zoals de vakken, het rooster, de reisafstand en bijvoorbeeld onderwijsconcept is voor eenieder individueel in waarde te beoordelen. Op basis van de eigen beoordeling maken leerlingen met hun ouders/verzorgers een voorkeurslijst met vo-scholen passend bij het basisschooladvies. Door het gekozen plaatsingssysteem kan deze voorkeurslijst gemaakt worden zonder rekening te hoeven houden met (uit-)lotingskansen. Om elke leerling gelijke kansen te bieden op een plaats op een vo-school van eerste/hoge voorkeur, wordt elke leerling willekeurig een lotnummer toegekend en op basis daarvan de beschikbare capaciteit van alle Amsterdams VO-scholen verdeeld. Het is noodzakelijk dat het plaatsingssysteem (inclusief de lotnummers) wordt gerespecteerd om de eerlijke verdeling en gelijke kansen te kunnen realiseren. Op het moment dat leerlingen buiten de gekozen systematiek worden geplaatst, worden er direct één of meerdere leerlingen benadeeld die meer recht hebben op de betreffende plek.

Het basisschooladvies

Op de 64 aanwezige vo-scholen in Amsterdam was voor alle 7.420 leerlingen ruim voldoende aanbod voor elk basisschooladvies in de eerste ronde van de Centrale Loting & Matching. Ook na de eerste ronde was er voor alle basisschooladviezen nog keuze uit minimaal 14 (vmbo-b) tot maximaal 31 (vmbo-t) verschillende vo-scholen. Voor het basisschooladvies vwo was er op dat moment nog keuze uit 21 verschillende vo-scholen. Overeenkomstig de Wet op het voortgezet onderwijs ("Wvo") is 'gymnasium' geen basisschooladvies.

De capaciteit van een vo-school.

De capaciteit van een vo-school is beperkt. De capaciteit is immers afhankelijk van de te borgen kwaliteit van het onderwijs, het onderwijsconcept en de fysieke omvang van het schoolgebouw en de klaslokalen. De vaststelling van de uiteindelijke capaciteit voor de instroom van nieuwe leerlingen in de brugklas is het resultaat van een afweging tussen het belang van de kwaliteit van het onderwijs (en daarmee het belang van de leerlingen op die vo-school) en de wens van het Rijk en de gemeente tot het doelmatig inzetten van de beschikbare middelen voor onderwijs en huisvesting. Jaarlijks stellen alle vo-scholen hun maximale capaciteit vast voor de instroom in de eerste klas met ingang van het volgende schooljaar, met eventueel een onderverdeling in profielklassen of basisschooladviezen, opgegeven ten behoeve van het plaatsingssysteem.

Omdat niet alle leerlingen naar dezelfde vo-school kunnen gaan is het noodzakelijk dat er op meerdere vo-scholen wordt geloot. Omwille van de zorgvuldigheid van de aanmelding en loting en de ondersteuning van leerlingen die worden uitgeloot, is er een Kernprocedure vastgesteld. De gewenste uitkomst van de in deze Kernprocedure beschreven matching is dat zoveel mogelijk leerlingen in Amsterdam kunnen worden geplaatst op een vo-school van hun hoge voorkeur. Deze gewenste uitkomst is als zodanig verwerkt in het algoritme. Het hanteren van welke procedure dan ook kan echter niet voorkomen dat de kans bestaat dat er leerlingen zijn die geen aanbod gedaan kan worden of een aanbod krijgen op een vo-school van lage voorkeur.

Optimalisaties uitgevoerd in 2018

Naar aanleiding van de jaarlijkse evaluatie van de Kernprocedure is dit jaar door de schoolbesturen voortgezet onderwijs, verenigd in OSVO, een aantal aanpassingen doorgevoerd om de procedure te optimaliseren. De aanwezigheid van extra getuigen tijdens de officiële momenten van de Centrale Loting & Matching is een eerste wijziging. Het aanbod aan leerlingen om een plaatsingsgarantie te krijgen, op voorwaarde - voor vwo-leerlingen - dat minstens twaalf schoolvoorkeuren opgegeven zijn, is voor u de belangrijkste wijziging. Naar aanleiding van de overstap in 2017 is het voor het OSVO niet meer acceptabel dat een leerling met een voldoende lange lijst geen plaats op een vo-school van de eigen voorkeurslijst krijgt aangeboden. De Amsterdamse schoolbesturen hebben afgesproken dat alleen in uiterst noodzakelijke gevallen de capaciteit met maximaal 4% opgerekt mag worden (dat resulteert in 1 extra leerling per klas) als de plaatsingsgarantie met de maximale capaciteit, in combinatie met de toegekende lotnummers aan de leerlingen, niet te realiseren is. Of dit noodzakelijk is en voor welke capaciteitsgroepen dit op welke vo-scholen gebeurt, wordt uiteindelijk door het algoritme, dus de computer, bepaald en niet door de individuele schoolbesturen. Het is gelukt om deze plaatsingsgarantie waar te maken en hierbij was het nodig om bij twee vo-scholen één leerling bovenop de maximale capaciteit te plaatsen.

Een derde aanpassing dit jaar is de opbouw van de reservelijsten. Tijdens de Centrale Loting & Matching worden reservelijsten opgebouwd als leerlingen omwille van de capaciteit geen plaatsingsaanbod gedaan kon worden op de vo-school van hoge voorkeur. Anders dan in de voorgaande drie jaren, waarin de reservelijst alleen gesorteerd was op volgorde van lotnummer, is de reservelijst nu zo opgebouwd dat bovenaan de leerlingen staan die deze vo-school als eerste voorkeur hebben opgegeven. Zijn er meer leerlingen op de reservelijst waarvan deze VO-school de eerst voorkeur was, dan worden de leerlingen op volgorde van lotnummer gesorteerd. Daarna volgen de leerlingen op de reservelijst waarvoor de VO-school de tweede voorkeur was, indien nodig eveneens gesorteerd op lotnummer. Enzovoort. Op

deze manier maken leerlingen die op één of meerdere reservelijsten staan verhoudingsgewijs meer kans op een plaatsingsaanbod van een vo-school van hoge voorkeur.

OSVO-reactie op de drie suggesties voor een voor ouders passende oplossing

Allereerst willen wij aangeven dat wij het ook zeer betreuren dat deze en ook andere kinderen niet op een vo-school van hoge voorkeur terecht zijn gekomen. Het OSVO zou natuurlijk het liefst willen zien dat alle leerlingen naar de vo-school van zijn of haar voorkeur zou gaan. Door de grote populariteitsverschillen tussen de vo-scholen lukt dat niet. Onlangs heeft de afdeling Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS) van de gemeente Amsterdam in samenwerking met de VU en de UvA een onderzoek uitgevoerd naar de schoolvoorkeuren van leerlingen en hun ouders/verzorgers (bijlage 3). De uitkomst van dit onderzoek sloot goed aan bij de eerder geformuleerde onderwijsagenda van OSVO. Want net als ouders/verzorgers vindt ook OSVO het van belang dat er voor iedere leerling in Amsterdam een plek op zijn/haar schoolniveau binnen redelijke afstand is. De kwaliteit van het onderwijs en diversiteit van het aanbod moet zodanig zijn dat ouders en leerlingen voldoende keuze hebben om een passende vo-school te kiezen. Tegelijkertijd moet de samenleving efficiënt omgaan met haar publieke middelen. Het maken van zorgvuldige keuzes met betrekking tot het aanbod van onderwijs is dus van belang. Tenslotte is het streven een balans te vinden tussen de toenemende marktvaart naar categoriaal onderwijs en de maatschappelijk opdracht alle leerlingen gelijke kansen te bieden. Om deze redenen besteedt het OSVO in haar onderwijsagenda ruime aandacht aan de Krimp en Groei van schoolsoorten, het tegengaan van segregatie en het bevorderen van de kansgelijkheid. De schoolbesturen hechten eraan deze onderwijsagenda tezamen met andere partners in en rond het onderwijs tot uitvoering te brengen.

Twee van de drie door u aangedragen suggesties (suggestie 1 en 2) ondermijnen het systeem en brengen daarmee de kansgelijkheid voor elke leerling in het geding. Door leerlingen buiten het afgesproken plaatsingssysteem op verschillende vo-scholen (suggestie 1) of één gemeenschappelijke deler te plaatsen (suggestie 2) worden leerlingen die op de reservelijsten van deze school/scholen staan, direct benadeeld. Dit maakt dat deze gedane suggesties niet kunnen worden overgenomen door OSVO.

OSVO stelt zich tot doel om alle leerlingen een plaats aan te bieden op een vo-school van voldoende kwaliteit overeenkomstig het basisschooladvies van de leerling. Op dit moment zijn er in Amsterdam nog altijd vo-scholen van voldoende kwaliteit die leerlingen een plaats kunnen bieden op het vwo en zelfs op een gymnasiumafdeling. We begrijpen heel goed dat leerlingen een voorkeur voor bepaalde vo-scholen hebben, maar we zijn ook van mening dat een door de onderwijsinspectie als kwalitatief goed beoordeelde school, die misschien niet de directe voorkeur heeft van de leerling, uiteindelijk de leerling wel alle kansen en mogelijkheden biedt om de juiste opleiding te volgen en daarmee alle kansen om succesvol door te stromen naar het vervolgonderwijs. Door de VO-scholen is afgesproken het formeren van een extra klas na de Centrale Loting & Matching, omwille van de kansgelijkheid voor alle leerlingen, niet te doen.

De derde suggestie van de ouders is het doorrekenen van de uitkomst met de inzet van 4% capaciteit. Om alle leerlingen met een voldoende lange lijst een plaatsingsgarantie te bieden, is het wellicht noodzakelijk om bij enkele vo-scholen de maximale capaciteit op te rekken. Op zich is dit niet wenselijk omdat door het extra plaatsen van leerlingen bovenop de maximale capaciteit, de kwaliteit van het onderwijs in de klas in geding komt. Echter, OSVO is van mening dat het garanderen van een plaats op een vo-school voorkomend op de voorkeurslijst van de leerling, eerste prioriteit verdient.

Aanbod OSVO

Uit een kleine analyse van de basisschooladviezen van uw kinderen blijkt dat het gaat om kinderen met een vwo-basisschooladvies. Op dit moment zijn er op 21 vo-scholen beschikbare plekken voor leerlingen met dit advies. Op vijf van deze vo-scholen wordt ook een gymnasiumdiploma(opleiding) aangeboden en is er ruime capaciteit voor al uw kinderen. OSVO gaat graag verder met u in gesprek om te onderzoeken op welk van deze 21 resp. 5 vo-scholen een klas gecreëerd zouden kunnen worden voor uw kinderen (zie bijlage 4 voor de lijst met scholen). Uiteindelijk beslist het schoolbestuur van de betreffende vo-scholen hierover, maar OSVO kan met u aldus een eerste stap zetten.

Wij kijken terug op een open en constructief gesprek waarbij we ons er maar al te goed van bewust zijn dat, wanneer veel kinderen naar tevredenheid geplaatst zijn, het juist voor die kinderen die dat niet zijn, pijnlijk is. Maar we zijn ook van mening dat in de stad Amsterdam ook voor deze leerlingen nog voldoende kwalitatief goede, bij de leerling passende, onderwijsplaatsen voorradig zijn die deze leerlingen alle mogelijkheden bieden om een prettige en succesvolle schoolloopbaan te doorlopen.

Wij voegen hieraan toe, dat aan de inhoud van het gesprek, noch aan deze brief of verder overleg, rechten kunnen worden ontleend. Komen wij tot overeenstemming, dan is die pas bindend als wij die juridisch hebben laten toetsen en akkoord zijn bevonden én de betreffende vo-school of vo-scholen meewerken. De afspraken die leidend zijn tussen de ouders/verzorgers en de schoolbesturen, worden gevormd door het wettelijk kader en de Kernprocedure. Wij vragen hier uw begrip voor.

Met vriendelijke groet,

Jan Paul Beekman
OSVO-bestuurslid
Portefeuille Kernprocedure 1